

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTO
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL METODINIŲ REKOMENDACIJŲ DĖL STATINIŲ PROJEKTŲ IR/AR
TVARKYBOS DARBŲ PROJEKTŲ SPRENDINIŲ DĖL KULTŪROS PAVELDO
OBJEKTŲ, KULTŪROS PAVELDO STATINIŲ IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ
TERITORIJOSE BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖSE ESANČIŲ STATINIŲ
ENERGINIO EFEKTYVUMO GERINIMO ATITIKIMO PAVELDOSAUGOS
REIKALAVIMAMS PATVIRTINIMO**

2023 m. sausio 26 d. Nr. Į-29
Vilnius

Vadovaudamasis Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 1 d. įsakymu Nr. ĮV-116 „Dėl Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.1 ir 17.4 papunkčiais ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio 10 dalies 1 ir 2 punktais bei Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktoriaus 2021 m. lapkričio 17 d. įsakymu Nr. Į-313 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos metodinių nurodymų bei nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos metodinių rekomendacijų rengimo, tvirtinimo bei pripažinimo netekusiais galios tvarkos aprašo patvirtinimo“,

t v i r t i n u pridedamas Metodines rekomendacijas dėl statinių projektų ir/ar tvarkybos darbų projektų sprendinių dėl kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kultūros paveldo vietovėse esančių statinių energinio efektyvumo gerinimo atitikimo paveldosaugos reikalavimams.

Direktorius

Vidmantas Bezaras

PATVIRTINTA

Kultūros paveldo departamento prie

Kultūros ministerijos direktoriaus

2023 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. Į-29

**METODINĖS REKOMENDACIJOS DĖL STATINIŲ PROJEKTŲ IR/AR TVARKYBOS
DARBŲ PROJEKTŲ SPRENDINIŲ DĖL KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ,
KULTŪROS PAVELDO STATINIŲ IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ
TERITORIJOSE BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖSE ESANČIŲ STATINIŲ
ENERGINIO EFEKTYVUMO GERINIMO ATITIKIMO PAVELDOSAUGOS
REIKALAVIMAMS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Metodinės rekomendacijos dėl statinių projektų ir/ar tvarkybos darbų projektų sprendinių dėl kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kultūros paveldo vietovėse esančių statinių energinio efektyvumo gerinimo atitikimo paveldosaugos reikalavimams (toliau – Rekomendacijos) skirtos kultūros paveldo objektų (pastatų), kultūros paveldo statinių (pastatų) ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kultūros paveldo vietovėse esančių statinių (pastatų) (toliau – Pastatai) Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas) ir jo teritorinių skyrių bei savivaldybių paveldosaugos padalinių valstybės tarnautojams ir specialistams, tikrinantiems projektų sprendinius dėl energinio efektyvumo gerinimo (toliau – Sprendiniai) bei rekomenduojamos Sprendinius rengiantiems fiziniams ir juridiniams asmenims.

2. Rekomendacijose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme (toliau – NKPAĮ), Lietuvos Respublikos statybos įstatyme (toliau – Statybos įstatymas) Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo apraše, patvirtintame Departamento direktoriaus 2011 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. Į-230 „Dėl Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos akto formos pildymo aprašo patvirtinimo“ ir kituose teisės aktuose.

3. Sprendiniai pateikiami:

3.1. statinio projekte, kai siekiant energinio efektyvumo gerinimo reikia stiprinti ar kitaip keisti statinio konstrukcijas arba kai ant plokščiojo stogo reikia įrengti papildomas konstrukcijas ir kai šie darbai atliekami Pastato dalyse, kuriose nėra vertingųjų savybių;

3.2. statinio projekte ir jo sudėtine dalimi esančiame tvarkybos darbų projekte, kai Sprendiniai susiję su kultūros paveldo objekto autentiškumo bei vertingųjų savybių išsaugojimu;

3.3. NKPAĮ numatyta tvarkybos darbų projekte, kai planuojamais darbais išsaugomas (nekeičiamas) kultūros paveldo objekto autentiškumas bei šio objekto ar kultūros paveldo statinio vertingosios savybės ir esamoms konstrukcijoms ir/ar elementams panaudotos medžiagos ar statybos produktai;

4. Sprendiniai suderinami raštu, pateikus Rekomendacijų 5 punkte nurodytą informaciją, kai teisės aktų nustatyta tvarka nereikia rengti statinio projekto.

5. Kartu su prašymu patikrinti (suderinti) Sprendinius pateikiama Pastato fotofiksacija, vizualizacijos ar kita vaizdinė medžiaga, reikalinga Sprendiniam suvokti ir pagrįsti. Taip pat nurodoma galima įtaka Pastato konstrukcijoms, gamintojo nurodomi Sprendiniuose numatyti

įrenginių techniniai parametrai, kurie gali turėti įtakos kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingosioms savybėms arba Pastato išvaizdai (medžiaga, matmenys, spalva, įrangos konstrukcijų tvirtinimas ant fasado, ant šlaitinio ar plokščiojo stogo), polichromijos tyrimų išvados (įranga numatoma fasaduose ar lauko sienų vidinėje pusėje).

6. Kultūros paveldo objektuose arba objektuose, kuriems vertingosios savybės nėra nustatytos, statiniuose, kurie kultūros paveldo objekto ar vietovės apibrėžtų teritorijos ribų plane pažymėti kaip vertingųjų savybių požymių turintys objektai arba statiniuose, esančiuose kultūros paveldo vietovėje, kai jos vertingosios savybės (gatvių/aikščių išklotinės, perspektyvos ir pan.) nėra nustatytos, Sprendinių rengimas galimas tik Departamento teritoriniam skyriui arba savivaldybės paveldosaugos padaliniiui inicijavus ir nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybai patikslinus kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingąsias savybes (išskyrus atvejus, kai Departamento teritoriniam skyriui arba savivaldybės paveldosaugos padaliniiui įvertinus numatomus darbus, vadovaujantis Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. ĮV-150 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių vertinimo, atrankos ir reikšmingumo lygmens nustatymo kriterijų aprašo patvirtinimo“, nustatytais kriterijais, priimamas sprendimas, kad numatomi darbai nežalos kultūros paveldo statinio autentiškumo ar galimų kultūros paveldo objektų, vietovių vertingųjų savybių).

7. Nagrinėjant Sprendinius, tikrinama:

7.1. kaip Sprendiniai atitinka tvarkybos darbų projektavimo sąlygas ir/arba specialiuosius paveldosaugos reikalavimus, išduodamus atsižvelgiant į apsaugos reglamentais arba specialiojo teritorijų planavimo dokumentais (tvarkymo planais) nustatytus paveldosaugos reikalavimus;

7.2. ar Sprendiniai atitinka apsaugos sutartyse valdytojo priimtus įsipareigojimus;

7.3. kaip Sprendiniais užtikrinamas kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo vietovės vertingųjų savybių ir jų aplinkos autentiškumo išsaugojimas;

7.4. ar Sprendiniuose numatyta įranga dėl savo matmenų, apimties, formos ar išraiškos neiškreipia, nenustelbia kultūros paveldo objekto ar vietovės vertingųjų savybių;

7.5. ar laikantis teisės aktais nustatytų minimalių energinio efektyvumo reikalavimų Sprendiniais nepageidautinai nekeičiamos kultūros paveldo objektų ar vietovių vertingosios savybės, jų architektūrinė visuma arba tokių statinių (pastatų) išvaizda;

7.6. ar numatyta galimybė atkurti Pastato būklę, buvusią iki Sprendiniais numatomų pakeitimų;

7.7. ar Pastatų išorės konstrukcijų apšiltinimui Sprendiniuose numatyta įranga parinkta atsižvelgiant į Pastato statybai panaudotas medžiagas, apdailas ir jų savybes, ar Sprendiniuose numatomos naudotinos natūralios, draugiškos aplinkai, vandens garams laidžios ir sveiką mikroklimatą palaikančios bei su autentiška ir/ar tarpusavyje derančios bei grįžtamumo principą užtikrinančios medžiagos;

7.8. ar atlikti būtini taikomieji tyrimai galimų vertingųjų savybių atskleidimui, kurios gali būti pažeistos/sužalotos minimalių energinio naudingumo reikalavimų sprendiniais;

7.9. ar Sprendiniai pasirinkti kompleksiskai įvertinus: Pastato techninę būklę ir jo šilumos nuostolių priežastis; statybinių medžiagų, iš kurių yra pastatytas Pastatas, savybes; komforto lygio poreikį bei šildymo būdą (ar šildymo sistemos tipą), atsižvelgiant į objekto funkciją, patalpų erdvinius parametrus ir kt.; drėgmės lygį/susidarymo patalpose priežastis; langų ir lauko durų būklę (ir jų plotus); atliktų taikomųjų tyrimų (polichromijos, cheminių drėgmės (mūro) ar kitų) duomenis; išorės aplinkos sąlygas ir kt.;

7.10. ar Sprendiniuose pateikti argumentai Sprendinių pasirinkimui pagal tyrimų išvadas bei skaičiavimus, kai nepakanka kitų galimų sprendimų, pvz.: langų ir lauko durų sandarinimas,

pakeitimas sandariais; konstrukcijų sandarinimas; šildymo sistemos atnaujinimo/jos tipo keitimas; palėpių ir viršutinio aukšto lubų apšiltinimas; rūsio perdangos apšiltinimas; taip pat izoliacinių medžiagų tipo bei įrengimo būdo parinkimas, išvengiant žalos istorinei objekto konstrukcijai/apdailai, ant kurios įrengiama izoliacinė medžiaga;

7.11. ar Sprendiniais užtikrinamas būtinas patalpų vėdinimas eksploatacijos metu;

7.12. ar Sprendinių kultūros paveldo objektuose, kultūros paveldo statiniuose rengimui vadovavo Statybos įstatymo nustatyta tvarka atestuoti architektai ar statybos inžinieriai, NKPAĮ nustatyta tvarka įgiję teisę vadovauti kultūros paveldo objektų ir kultūros paveldo statinių tvarkybos darbų projektavimui.

8. Sprendinius tikrina:

8.1. savivaldybės paveldosaugos padalinys – vietinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektų ar vietovių atveju ir savivaldybės saugomais paskelbtų kultūros paveldo objektų ar vietovių atveju;

8.2. Departamento teritorinis skyrius – regioninio bei nacionalinio reikšmingumo lygmens kultūros paveldo objektų ar vietovių atveju ir valstybės saugomais paskelbtų kultūros paveldo objektų ar vietovių atveju.

9. Sprendiniams nepritariama, jei jie neatitinka išduotų projektavimo sąlygų, specialiųjų paveldosaugos reikalavimų arba Sprendiniais žalojamas ir/ar naikinamas nekilnojamojo kultūros paveldo ir jo aplinkos autentiškumas ar vertingosios savybės arba keičiama statinių/pastatų išvaizda.

II. REKOMENDACIJOS DĖL SPRENDINIŲ RENGIMO

10. Fasadų/ lauko sienų vidaus pusėje apšiltinimo sprendiniai nerengiami:

10.1. kultūros paveldo objekte, kuris yra paskelbtas kultūros paminklu ir nustatytas architektūrinis (ar/ir dailės) vertingųjų savybių pobūdis;

10.2. kultūros paveldo objektuose (pastatuose), kuriems nustatytas sakralinis ir architektūrinis (ar/ir dailės) vertingųjų savybių pobūdis - visų konfesijų maldos namuose;

10.3. etnokultūrinuose kultūros paveldo objektuose (pastatuose), kurių konstrukcijos – rąstų rentinio (ar tašytų rąstų) sienos ar jų tipas (neuždengtos dailylentėmis/netinkuotos);

10.4. fachverkinės konstrukcijos (medžio karkasas, plytų mūro užpildas) kultūros paveldo objektuose (pastatuose) arba kai šios konstrukcijos tipas nurodytas kultūros paveldo objekto vertingąja savybe ir kai šios konstrukcijos nėra uždengtos apdaila;

10.5. kultūros paveldo objekto (pastato) fasade, kai:

10.5.1. vertingąja savybe nurodytas architektūrinis sprendimas yra „plytų stiliaus“ ar kitos stilistikos netinkuoto plytų mūras fasade;

10.5.2. vertingąja savybe nurodyta: architektūrinio sprendimo visuma/fasadų architektūros išraiška;

10.5.3. fasaduose yra vertingąja savybe įvardinta: architektūros tūrinės detalės, lipdybinis bei polichrominis dekoras (arba toks dekoras išaiškinamas netirtose fasadų vietose atlikus privalomus tyrimus), sienų tinkas, skirtingos apdailos ar jų imitacijos, ar kt.;

10.6. kultūros paveldo objekto, kultūros paveldo statinio, kito statinio esamame fasade, kuris yra ištisinėje, vertingąja kultūros paveldo vietovės savybe įvardinta, gatvės ar aikštės išklotinėje (ištisinėje fasadų eilėje, sudarančioje vieną plokštumą);

10.7. kultūros paveldo objekto vidinėje lauko sienų pusėje, kai tokiam objektui nustatytas dailės vertingųjų savybių pobūdis, vertingosios savybės: interjero visuma, vidaus dekoras: sienos

puoštos architektūrinėmis detalėmis, lipdybiniu ar polichrominiu dekoru (arba toks dekoras išaiškinamas netirtose vietose atlikus privalomus tyrimus), vertingą savybę įvardintas sienų tinkas, apdailos ar jų imitacijos, vidaus įranga ar kt.

11. Rekomendacijos dėl apšiltinimo įrengimo Pastatuose pateikiamos priede.

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12. Rekomendacijos atnaujinamos ir keičiamos vertinant energinio efektyvumo gerinimo priemonių technologinius pokyčius ar pasikeitus Rekomendacijų taikymo sritį reglamentuojantiems teisės aktams.

13. Konsultacijas dėl Rekomendacijų taikymo teikia Departamentas ir jo teritoriniai skyriai.
14. Ginčai dėl Rekomendacijų taikymo sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Metodinių rekomendacijų dėl statinių projektų ir/ar tvarkybos darbų projektų sprendinių dėl kultūros paveldo objektų, kultūros paveldo statinių ir kultūros paveldo objektų teritorijose bei kultūros paveldo vietovėse esančių statinių energinio efektyvumo gerinimo atitikimo paveldosaugos reikalavimams priedas

REKOMENDACIJOS DĖL APŠILTINIMO ĮRENGIMO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTUOSE (PASTATUOSE), KULTŪROS PAVELDO STATINIUOSE (PASTATUOSE) IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ TERITORIJOSE BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖSE ESANČIUOSE STATINIUOSE (PASTATUOSE)

Eil. Nr.	Kriterijai	PASTATŲ APŠILTINIMĄ GALIMA ĮRENGTI SU SĄLYGA
	Pavienio kultūros paveldo objekto ar į kompleksą įeinančio objekto arba kultūros paveldo vietovės vertingųjų savybių pobūdis, vertingosios savybės, nustatytos kultūros vertybių registre (toliau – Registras)	
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAS (PASTATAS)		
1.	Memorialinis vertingųjų savybių pobūdis (arba memorialinis vertingųjų savybių pobūdžių derinyje, kai nėra architektūrinio)	Galima įrengti fasade/vidinėje lauko sienų pusėje, išlaikant pastato architektūrą ir jos vientisumą.
2.	Architektūrinis Etnokultūrinis Dailės	

**REKOMENDACIJOS DĒL APŠILTINĪMO ĪRENGĪMO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTUOSE (PASTATUOSE),
KULTŪROS PAVELDO STATĪNIUOSE (PASTATUOSE) IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŪ TERITORIJOSĒ
BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĒSĒ ESANĀCIUOSE STATĪNIUOSE (PASTATUOSE)**

Eil. Nr.	Kriterijai	PASTATŪ APŠILTINĪMĀ GALĪMA ĪRENGTI SU SĀLYGA
	Objekta vertīgūjū savybū pobūdis (ar šū vertīgūjū savybū pobūdis šū/kitū vertīgūjū savybū pobūdžū derinyje)	<p>2.1. Galima ģrengti Kultūros paveldo objekto (mūrinio, tinkuoto pastato) fasade, jei:</p> <p>2.1.2. fasadas nēra vertīgōji savybē;</p> <p>2.1.3. kultūros paveldo objekto (pastato) stogas plokščias, su parapetu, nēra fasado architektūros tūriņu detaļū ar elementū; ģgilintū/išsikišančū sienū plokštumū; nēra dekorō elementū ar apdailū, ģvertintū 2.1.4 - 2.1.8 papunkčiuose; taip pat plokščiojo stogo konstrukcijōje, jei ģrengiamas apšiltinimas nedarys ģtakos objekto vertīgōsioms savybēms, esančioms ant/virš plokščiojo stogo;</p> <p>2.1.4. fasado tinkas nēra ģvardintas vertīgāja savybe;</p> <p>2.1.5. fasado tinkas Registre ģvardintas vertīgōsios savybēs tipu, nenurodant medžiagišķumo - nēra granitinio, faktūrinio, kalkinio, akmenģ imituojančio tinko ar pan., tipas; fasade nēra tinku suformuotū/dengtū karnizū, rustū, apvadū ar kitū architektūriņu detaļū;</p> <p>2.1.6. vertīgāja savybe nēra nustatyta fasadū apdaila ir puošyba; fasadū dekorō visuma; sienos nēra netinkuoto akmens/plytū mūro ar dengtos fasado keramikiniū plyteliū, akmens plokščū ar kt. apdaila; nēra reljefiniū ar profiliuotū atviro mūro elementū, mūro atodangū;</p> <p>2.1.7. nēra polichrominio dekorō ar jo fragmentū (arba toks dekoras neišaišķintas atlikus privalomus tyrimus netirtose vietose);</p> <p>2.1.8. langai ir lauko durys nēra nurodyti vertīgāja savybe (dēl angokraščū apšiltinimo).</p>
		2.2. Galima ģrengti kultūros paveldo objekto (pastato), kuriam nustatyta vertīgōji savybē: fasadū architektūrinis sprendimas „plytū stilias“ ar kitos stilistikos fasadinio mūro (plytū, akmens, blokeliū ar kt.), ar tokio mūro fasado architektūros išraiška, kiemo ar kituose tinkuotuose fasaduose, kurie nēra vertīgōji savybē, išlaikant architektūrinģ sprendimā ir architektūrinģ vientisumā.
		<p>2.3. Galima ģrengti kultūros paveldo objekto (mūrinio pastato) vidinēje lauko sienū pusēje, jei:</p> <p>2.3.1. vertīgāja savybe nēra nustatyta sienū architektūriņu detaļū ar elementū, polichrominio ar lipdybinio dekorō (arba toks dekoras neišaišķintas atlikus privalomus tyrimus netirtose vietose);</p> <p>2.3.2. nēra vertīgāja savybe ģvardintos integruotos ģrangos (baldu, technologicēs), sienū ar langū angū mediniū paneliū;</p> <p>2.3.3. sienū vidaus tinkas Registre nēra ģvardintas vertīgāja savybe;</p> <p>2.3.4. sienū tinkas Registre ģvardintas vertīgōsios savybēs tipu, nenurodant medžiagišķumo - nēra granitinio, faktūrinio, kalkinio, akmenģ imituojančio tinko ar pan. tipas arba nēra tinku suformuotū/dengtū karnizū, rustū, apvadū ar kitū architektūriņu detaļū;</p>

**REKOMENDACIJOS DĖL APŠILTINIMO ĮRENGIMO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTUOSE (PASTATUOSE),
KULTŪROS PAVELDO STATINIUOSE (PASTATUOSE) IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ TERITORIJOSE
BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖSE ESANČIUOSE STATINIUOSE (PASTATUOSE)**

Eil. Nr.	Kriterijai	PASTATŲ APŠILTINIMĄ GALIMA ĮRENGTI SU SĄLYGA
		<p>2.3.5. langai ir lauko durys Registre nėra įvardinti vertingąja savybe (dėl angokraščių apšiltinimo).</p> <p>2.4. Galima įrengti kultūros paveldo objekto (medinės architektūros pastato) fasade, jei:</p> <p>2.4.1. fasadas nėra vertingoji savybė;</p> <p>2.4.2. fasadai yra apkalti dailylentėmis ant karkaso, esamo karkaso konstrukcijos storyje (iki 3 cm, jei tyrimais nenustatyta kitaip) ir nekeičiant esamų fasadų architektūros tūrinių detalių bei dekorų elementų: apvadų, karnizų ar kt. storio ir matmenų, langų ir durų angokraščių gylio;</p> <p>2.4.3. fasadų architektūrinės detalės, apdaila, langų, lauko durų gaminiai (ar ir rąstų rentinio sienos) Registre įvardinti vertingųjų savybių tipu ir atliekant tvarkybos darbus ir keičiant šiuos blogos būklės architektūrinius elementus bei langų, lauko durų gaminius (ir jų staktas), jie perkeliama lauko sienų storyje taip, kad būtų išlaikyti šių elementų pirminiai įgilinimo fasado plokštumoje matmenys, nesuardant mediniams pastatams būdingo fasadų architektūrinio charakterio;</p> <p>2.4.4. fasado tinkas nėra įvardintas vertingąja savybe;</p> <p>2.4.5. fasado tinkas Kultūros vertybių registre įvardintas vertingosios savybės tipu, nenurodant medžiagiškumo, t. y. nėra granitinio, faktūrinio, kalkinio, akmenį imituojančio tinko ar pan., tipas; fasade nėra tinku suformuotų/dengtų karnizų, rustų, apvadų ar kitų architektūrinių detalių;</p> <p>2.4.6. fasade nėra polichrominio dekorų (arba toks dekoras neišaiškintas atlikus privalomus tyrimus netirtose vietose).</p>
		<p>2.5. Galima įrengti kultūros paveldo objekto (medinės architektūros pastato) vidinėje lauko sienų pusėje, jei:</p> <p>2.5.1. vertingąja savybe nėra nustatyta sienų architektūrinių detalių ar elementų, polichrominio ar lipdybinio dekorų (arba toks dekoras neišaiškintas atlikus privalomus tyrimus netirtose vietose);</p> <p>2.5.2. vertingąja savybe nėra įvardintų sienų ar langų angų medinių panelių;</p> <p>2.5.3. sienų vidaus tinkas Registre nėra įvardintas vertingąja savybe;</p> <p>2.5.4. sienų tinkas Registre įvardintas vertingosios savybės tipu, nenurodant medžiagiškumo; nėra tinku suformuotų/dengtų karnizų, rustų, apvadų ar kitų architektūrinių detalių;</p> <p>2.5.5. langai ir lauko durys Registre nėra įvardinti vertingąja savybe (dėl angokraščių apšiltinimo);</p> <p>2.5.6. vertingąja savybe įvardinta sienų apdaila dailylentėmis, esamo karkaso (jei toks nustatytas tyrimais) konstrukcijos storyje, nekeičiant esamų architektūrinių detalių-apvadų, karnizų ir kt. storio, langų ir durų angokraščių gylio.</p>

**REKOMENDACIJOS DĒL APŠILTINĪMO ĪRENGĪMO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTUOSE (PASTATUOSE),
KULTŪROS PAVELDO STATĪNIUOSE (PASTATUOSE) IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŪ TERITORIJOSĒ
BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĒSĒ ESANĀJUOSE STATĪNIUOSE (PASTATUOSE)**

Eil. Nr.	Kriterijai	
	Pavienio kultūras paveldo objekta ar ī kompleksā ģeinanĀio objekta arba kultūras paveldo vietovĒs vertingujū savybiū pobūdis, vertingosios savybĒs, nustatytos kultūras vertybiū registre (toliau – Registras)	PASTATŪ APŠILTINĪMĀ GALĪMA ĪRENGTI SU SĀLYGA

**KULTŪROS PAVELDO STATĪNAI (PASTATAI)
(URBANISTINĒS STRUKTŪROS STATĪNAI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĒJĒ)**

3.	Architektūrinis	
	Etnokultūrinis	
	VietovĒs vertingujū savybiū pobūdis (ar šĪū vertingujū savybiū pobūdis šĪū/kitū vertingujū savybiū pobūdĴiū derinyje)	3.1. Galima ģrengti kultūras paveldo statinio (pastato), kuris kultūras paveldo vietovĒs nekĪlnojamosios kultūras vertybĒs teritorijos ribū plane paĴymĒtas urbanistinės struktūras statiniu, fasade, jei: 3.1.1. pastatas neturi kultūras vietovei nustatytū uĴstatymo bruoĴū, kaip pvz.: raštū rentinio sienū, netinkuoto mūro fasadū, fasadū dekoro ar kt. architektūrinū elementū ar apdailos elementū, bet nepaĴeidĴiant kultūras paveldo vietovĒs vertingujū savybiū bei autentiškumo; 3.1.2. nepakeis charakteringū pastato išvaizdos savybiū bei architektūrinĒs visumos (keiĴiant esamus balkonus, langus, lauko duris, apdailā, stogo dangā ar jū daĴymā, nekeiĴiamas šĪū elementū skaidymas, matmenys, spalva ir kt.).

**KITI STATĪNAI (PASTATAI)
KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO TERITORIJOSĒ AR KULTŪROS PAVELDO VIETOVĒJĒ**

4.	Architektūrinis	
	Etnokultūrinis	
	Objekto/vietovĒs vertingujū savybiū pobūdis (ar šĪū vertingujū savybiū pobūdis šĪū/kitū vertingujū savybiū pobūdĴiū derinyje)	Galima ģrengti statinio (pastato), kuris kultūras paveldo objekto teritorijos ar kultūras paveldo vietovĒs nekĪlnojamosios kultūras vertybĒs teritorijos ribū plane paĴymĒtas „kitu objektu“ fasade, nepaĴeidĴiant kultūras paveldo objekto ar vietovĒs vertingujū savybiū bei autentiškumo, pasirenkant apdailā, elementū skaidymā, matmenis, spalvā ar kt. ir išlaikant pastato architektūrinū vientisumā.

**REKOMENDACIJOS DĖL APŠILTINIMO ĮRENGIMO KULTŪROS PAVELDO OBJEKTUOSE (PASTATUOSE),
KULTŪROS PAVELDO STATINIUOSE (PASTATUOSE) IR KULTŪROS PAVELDO OBJEKTŲ TERITORIJOSE
BEI KULTŪROS PAVELDO VIETOVĖSE ESANČIUOSE STATINIUOSE (PASTATUOSE)**

Eil. Nr.	Kriterijai	
	Pavienio kultūros paveldo objekto ar į kompleksą įeinančio objekto arba kultūros paveldo vietovės vertingųjų savybių pobūdis, vertingosios savybės, nustatytos kultūros vertybių registre (toliau – Registras)	PASTATŲ APŠILTINIMĄ GALIMA ĮRENGTI SU SĄLYGA

Pastabos:

1. Įrengiant šilumą izoliuojantį tinką kultūros paveldo objekto (pastato) fasade/vidinėje sienų pusėje, turi būti išlaikomos objekto istorinio tinko paviršiaus vizualinės savybės: faktūra, grūdėtumas, paviršiaus padengimo plastika, o įrengiamo tinko storis neturi keisti esamų architektūros tūrinių elementų proporcijų ir gylio sienų plokštumose (kai tokio tinko įrengimas galimas, vertinant Rekomendacijų priede nurodytas sąlygas).
2. Jei kultūros paveldo objektas (pastatas) nėra gyvenamosios paskirties, o naudojamas epizodiniam žmonių susibūrimui (nesant poreikiui palaikyti nustatyto mikroklimato, pvz. vertybių saugojimui ar pan.), siūlytina tiesioginio trumpalaikio šildymo spinduliais ar bangomis arba kt. (nešildant oro) alternatyva.
3. Kultūros paveldo objekto (medinio pastato) vidinėje lauko sienų pusėje šiluminės izoliacijos įrengimas nėra rekomenduojamas (skaičiavimais pagrįstos šiluminės izoliacijos storis neturi būti didesnis nei 5 cm, kai vertinant Rekomendacijų priede nurodytas sąlygas, jos įrengimas galimas).